

Sjećanja na podizanje zastave nove Jugoslavije na prvom teretnom brodu iz sastava jugoslavenske trgovačke mornarice

Dana 13. decembra 1943. godine jugoslavenski parobrod »SENGA« pod mojim zapovjedništvom isplovio je iz luke Cardiff (Velika Britanija) za Alžir, Bona, Tunis, Cagliari i Gallipoli sa teretom ratnog materijala. Parobrod »SENGA« bio je tada unajmljen od strane Britanskog Ministarstva za Ratni Transport (BMWT), a u sastavu savezničkih pomorskih snaga.

Na putu između Cardiffa i Alžira održao sam nekoliko sastanaka sa članovima posade broda na kojima je razmatrana vojno-politička situacija u Jugoslaviji, koristeći se informacijama raznih radio-stanica, a naročito stanice »SLOBODNA JUGOSLAVIJA«.

Kao rezultat tih sastanaka nastala je ideja da se radi na tome da u znak privrženosti narodnooslobodilačkoj borbi naših pomoraca koji plove izvan Jugoslavije podignemo na jarbol našeg broda zastavu nove Jugoslavije, vodeći računa o međunarodnim normama o vijanju zastave kao i obavezama prema unajmitelju (BMWT).

Prije dolaska u prvu luku Alžir ja sam iz radio nacrt nove zastave, a u spomenutoj luci nabavio potrebno platno za izradu zastave koja je sašivena na brodu odmah nakon isplavljenja iz Alžira za luku Bone.

U luci Bone gdje smo boravili 2 dana sreo sam se sa kap. Franom Bačićem, zapovjednikom broda »SOLIN« i s prvim oficirom tog istog broda kap. Higin Soićem, koji su pred kratko vrijeme stigli iz Jugoslavije te su me detaljnije upoznali o situaciji u Jugoslaviji kao i o postojanju predstavništva Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije u Bariju, te pomorske baze NOV u talijanskoj luci Monopoli.

Na putu za luku Gallipoli iz razloga sigurnosti plovidbe skrenuli smo dana 15. 3. 1944. u ratnu luku južne Italije Taranto, ko-

ja luka je bila kontrolirana od strane Savezničkih vojnih snaga, da bi sutradan ujutro prosljedili prema konačnom odredištu, t.j. Gallipoli.

Dolaskom na sidrište luke Taranto došli su na brod »SENGA« predstavnici ratne mornarice Savezničkih snaga te sam u razgovoru s njima saznao da se u luci Taranto nalazi na popravku mali jugoslavenski brod »GALEB« koji je nedavno stigao iz Jugoslavije.

Ja sam zatražio i dobio dozvolu od spomenutih vlasti da mogu u noći čamcem broda »SENGA« krenuti sa sidrišta radi posjete broda »GALEB«. Po dolasku na brod »GALEB« sastao sam se sa tadašnjim zapovjednikom F. Vrankovićem te predstavnikom baze NOV kap. M. Ružićem te još nekim drugovima čijih imena se sada ne sjećam. Tokom razgovora upoznao sam navedene drugove iz baze NOV o situaciji na parobrodu »SENGA« i mojoj želji da bi netko od predstavnika NOV Jugoslavije posjetio u luci Gallipoli brod pod mojim zapovjedništvom, gdje bi izvršili podizanje zastave nove Jugoslavije.

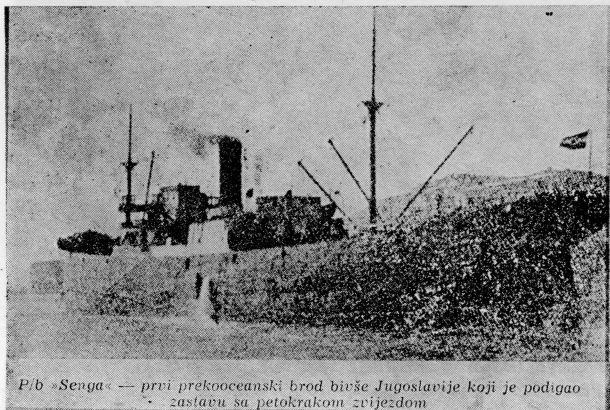
Sutradan ujutro (16. 3. 1944) isplovili smo iz luke Taranto te smo nakon 4 sata plovidbe stigli u luku Gallipoli. Isti dan popodne došli su u posjetu, na osnovi mog poziva, na brod »SENGA«, drugovi Odrliin, tadašnji komandant baze u Monopoli, L. Dančević, tadašnji politički komesar baze i kap. M. Ružić, nautički inspektor baze.

Nakon dolaska spomenutih drugova iz baze u Monopoli formulirali smo nacrt Rezolucije posade broda »SENGA« o podizanju zastave nove Jugoslavije, koja Rezolucija je istu večer prihvaćena i potpisana od svih članova posade.

Slijedeći dan, tj. 17. marta 1944, uz prisustvo predstavnika Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije iz Barija i NOV iz Monopoli ja sam osobno spustio dotadašnju zastavu Jugoslavije i podigao zastavu nove Jugoslavije na krmeni jarbol broda »SENGA«.

Povodom spomenutog akta promjene zastave održao sam prigodni govor u kojem sam odao počast svim onima koji su se časno borili pod tadašnjom zastavom i borcima koji se bore pod novom zastavom u cilju izgradnje boljeg života u novoj Jugoslaviji.

Isti dan popodne obavijestio sam Saveznički Admiralitet u Taranto da prime na znanje da parobrod »SENGA« od dana 17. 3. 1944. plovi pod zastavom nove Jugoslavije i da o tome obavijeste sve Savezničke pomorske vlasti.

P/b »Senga« — prvi preokoceanski brod bivše Jugoslavije koji je podigao zastavu sa petokrakom zvijezdom